

fuisset, si utique vellent, se missurum dixit; ad Onomastum quidem quid eam rem pertinere, qui non modo Maroneæ, sed ne in regione quidem propinqua fuisset? Et parcebat magis Onomasto, honoratori amico, et eundem indicem haud paulo plus timebat, quia et ipse sermonem contulerat cum eo et multorum talium ministrum et conscium habebat. Casander quoque, missis, qui per Epirum ad mare prosequerentur eum, ne qua indicium emanaret, veneno creditur sublatus. Et legati a Philippi colloquio ita digressi sunt, ut præ se ferrent, nihil eorum sibi placere, et Philippus minime, quin rebellandum esset, dubius. Quia tamen immaturæ ad id vires erant, ad moram interponendam Demetrium, minorem filium, mittere Romam simul ad purganda crimina, simul ad deprecandam iram senatus statuit.

1) *hiscere*: at mukke.

Ænos og *Maronea*, to Byer paa Thrakiens Kyst. *Eumenes*, Konge i Pergamum, Roms Forbundstælle i Krigen mod Philip.

h. Tillægsexamen ifølge Bekj. af 22. Maj 1874.

(Mathematisk-naturvidenskabelig Retning.)

Juni 1897.

1) Udarbejdelse i Modersmaalet, fri Opgave: Om Arbejderbevægelserne i den nyere Tid, deres Aarsager og Virkninger.

2) Oversættelse fra Dansk til Latin: I Aaret 168 f. Chr. paaførte Kong Antiochus af Syrien sin Søsters Søn, Kong Ptolemæus af Ægypten, Krig. Da denne ikke kunde forsvare sig med sine egne Kræfter, skrev han et Brev til Senatet og bad det om Hjælp. Bevæget af hans Bønner afsendte Senatet Sendemænd fra Rom, som skulde befale Antiochus at holde sig borte fra Ægypten. Ved Byen *Eleusis*¹⁾, som laa fire Tusinde Skridt fra Alexandria, mødte Sendemændene Kongen. Da denne havde *hilst paa*²⁾ dem og *rakte*³⁾ Gesandtskabets *Formand*⁴⁾ Popillius sin højre Haand, overgav denne ham Senatsbeslutningen skreven paa en Tavle og bød ham strax at læse den. Efter at have læst den igjennem sagde Kongen, at han vilde tilkalde sine Venner og raadspørge dem om, hvad han helst burde gjøre. Men Popillius *skrev en Kreds om ham*⁵⁾ med en *Stok*⁶⁾, som han bar i Haanden, og bød ham, førend han gik ud af *Kredsen*⁷⁾, at give ham Svar, for at Senatet kunde vide, om han vilde have Krig eller Fred. Denne *barske Adfærd*⁸⁾ knækkede i den Grad Kongens Mod, at han svarede, at han vilde adlyde Senatet. Da først gav Popillius ham Haanden og bød ham være ved godt Mod.

1) *Eleusis, inis*. 2) hilse paa: *salutare*. 3) række: *porrigere*. 4) Formand: *princeps*. 5) skrive en Kreds om en: *circumscribere aliquem*. 6) Stok: *virga*. 7) Kreds: *circulus*. 8) barsk Adfærd: *asperitas*. Tallet skal skrives helt ud med Bogstaver.

V. Prisopgaver.

Til Besvarelse af de for Aaret 1895—96 af Universitetet udsatte 14 Prisopgaver*) indkom i Aaret 1896—97 16 Afhandlinger, nemlig 6 lægevidenskabelige, 2 filosofiske, 1 nordisk-filologisk, 4 romansk-filologiske, 1 æsthetisk, 1 matematisk og 1 kemisk. Af disse Afhandlinger fandtes tre af de lægevidenskabelige, den ene af de filosofiske, den nordisk-filologiske, en af de romansk-filologiske, den matematiske og den kemiske værdige til

*) Jfr. Univ. Aarb. f. 1895—96 S. 206—7.

Prisen. Accessit tilkjenndtes to af de lægevidenskabelige Afhandlinger, en af de romansk-filologiske og den æsthetiske.

Forfatterne fandtes at være:

Af de prisbelønnede Afhandlinger:

Prakt. Læge i Nakskov <i>Gottlieb Poulsen</i> , af den første	} læge- videnskabe- lige,*)
Prakt. Læge paa Frederiksberg <i>Einar Lundsgaard</i> , af den anden	
Cand. med. <i>Peder Nielsen Hansen</i> , af den tredie	
Cand. mag. <i>Chr. Benedict Flagstad</i> , af den filosofiske,	
Stud. mag. <i>Hans Henrik August Bertelsen</i> , af den nordisk-filologiske,	
Cand. mag. <i>Jacob Peter Jacobsen</i> , af den første romansk-filologiske,	
Cand. mag. <i>Erik Sparre Schou</i> , af den matematiske, og	
Assistent ved Universitetets kemiske Laboratorium, Cand. polyt. <i>Aage Georg Kirschner</i> , af den kemiske.	

Af de Accessit tilkjenndte Afhandlinger:

Cand. med. *Erik Sophus Adam Hauch*, af den fjerde lægevidenskabelige,
 Cand. med. *Victor Albeck*, af den femte lægevidenskabelige,
 Stud. mag. *Harald Scavenius*, af den anden romansk-filologiske, og
 Stud. mag. *Herdis Krarup*, af den æsthetiske.

Vedkommende Censurers Bedømmelser af de indkomne Afhandlinger lyde saaledes:

I. *De lægevidenskabelige Afhandlinger*. Som Besvarelse af den lægevidenskabelige Prisopgave: »Der ønskes en Fremstilling af de forskjellige operative Behandlingsmaader, som ere anvendte mod Prostatahypertrofi og af de Resultater, som derved ere opnaaede«, er der indkommet 6 Afhandlinger, der saa godt som alle ere udarbejdede med særdeles Flid og Dygtighed, saa det har været ikke ganske let at afveje de forskjellige Arbejders Fortrin og Mangler ligeoverfor hverandre og fælde en retfærdig Dom. Vi ere tilbøjelige til at tro, at enkelte af disse Arbejder, hvis de vare fremkomne alene eller med en enkelt Konkurrent, vilde have opnaaet en Belønning, som nu ikke har kunnet tilkjenndes dem, da de stilles noget i Skyggen af endnu dygtigere Arbejder.

1. Den med Motto: »ut desint vires« mærkede Afhandling er noget for bredt anlagt, hvad Forfatteren ogsaa selv indrømmer, saaledes, at Tiden ikke har tilladt en ligesaa udførlig Behandling af Afhandlingens allersidste Del som af den første. Afhandlingen lider ogsaa af noget for stor Vidtløftighed, for lange Gjengivelser af Forfatterens Anskuelse med deres egne Ord og flere Gjentakelser. De ældre, forlængst forladte Operationer ere afhandlede ligesaa udførligt som de moderne, men det er iøvrigt et særdeles flittigt, dygtigt og grundigt Arbejde, som har faaet saa godt som Alt med, hvad der henhører til Spørgsmaalet. Den anvendte Kritik og de udtalte Domme røbe en med Kundskaber og Jugement vel udrustet Forfatter, hvorfor vi uden Betænkning kunne tilkjennde ham Prisen.

2. I Modsætning til det foregaaende Arbejde, staar den Afhandling, som er mærket med Motto af Guyon: »C'est à l'heure actuelle le droit des chirurgiens que de chercher dans l'intervention sanglant le salut de leurs malades lorsque les médications et le traitement non opératoire demeurent inpuissants on insuffisants. Mais c'est leur devoir de n'ignorer aucune des

*) Ved Kirke- og Undervisningsministeriets Skrivelse af 12te Marts 1897 er der meddelt Tilladelse til at uddele tre Prismaedaller, se foran S. 371.

resources, dont ils peuvent user en dehors de l'opération». (254 Pag. + 117 Pag.). Forfatteren har her begrænset Opgaven stærkt. Han anser saaledes Prostatas Anatomi, Fysiologi og til Dels den pathologiske Anatomi for at ligge udenfor Spørgsmaalet, men giver dog i en Indledning en, vel kort, men god og klar Fremstilling af de Spørgsmaal, hvorpaa det for den pathologiske Anatomis Vedkommende særligt kommer an. Forfatteren regner ogsaa de palliative Operationer for at ligge udenfor Spørgsmaalet, men giver dog en meget god — om end kort — Fremstilling af disse Operationer. I det hele taget har han stillet sig den Opgave særligt at bekæftige sig med de Methododer, som høre den nyere Tid til og have aktuel Interesse, og det saavel for de palliative som for de radikale Operationers Vedkommende. Trods det mindre Omfang af denne Afhandling, giver den dog en meget god og klar Fremstilling af alle Spørgsmaalets Hovedpunkter. Den er affattet i et smukt Sprog, viser godt Litteraturkjendskab med nøjagtige Citationer, og den anvendte Kritik er forstandig og vel begrundet. Vi tage derfor ikke i Betænkning ogsaa at tilkjende denne Afhandling Guldmedaillen.

3. Den 3die Afhandling er mærket med samme Motto af Guyon (257 Pag., hvoraf 166 Text). Ogsaa denne Forfatter har et stort Litteraturkjendskab, men Citationerne ere mangelfulde, henviser i Regelen kun til en senere følgende Fortegnelse over alle de benyttede Arbejder. Han begynder strax paa Operationerne uden at inklude sig paa den pathologiske Anatomi, men føler dog senere, efter at have givet en kort, ufuldstændig, Skildring af enkelte af de palliative Operationer, Nødvendigheden af at orientere Læseren lidt paa det Omraade, og fremstiller saa den Guyon'ske Doktrin og afhandler her de forskjellige Maalingsmethododer med Resultater. Ogsaa senere, før han begynder paa Prostatatomien og Prostatactomien, omtaler han de forskjellige Former af Prostatahypertrofi efter Thompson og Iversen. Disse pathologisk-anatomiske Data havde Forfatteren gjort bedre i at samle i et eget Kapitel eller i en Indledning, før han begyndte paa Afhandlingen af Operationerne. Forfatteren regner ikke de palliative Operationer som hørende med til Spørgsmaalet, gaar derfor ikke ind paa Kathederbehandlingens Detailler, men føler dog Nødvendigheden af at tage nogle af de mere indgribende palliative Operationer med, saasom Punctio vesicæ, Cystotomi og Boutonnière, men Afhandlingen af disse er temmelig ufuldstændig.

Inddelingen af de radikale Operationer i 1) de, som gaa ud paa at forandre Prostatas Form, og 2) de, som tilstræbe en Atrofi af hele Prostata, er ikke meget tiltalende; en Inddeling i de direkte og indirekte Methododer er naturligere og korrektere. Forfatteren omtaler den forcerede Kathedrisme imellem de radikale Operationer. For saa vidt dette Indgreb fortjener Omtale, maa det henføres mellem de palliative. Forøvrigt maa Forfatterens sunde og ædruelige Bemærkninger med Hensyn til, hvad man kan og bør vente af de radikale Operationer, og hvilke Fordringer, man maa stille ved Bedømmelsen af de meddelte Observationer, i høj Grad roses. Hans Kritik af de forskjellige Operationsmethododer er meget forstandig, og hans Slutnings-Konklusioner med Bedømmelsen af de hidtil indvundne Resultater viser et godt Syn paa det hele Spørgsmaal, lige langt fra en for stor Enthusiasme for det nye og fra en for konservativ Holden paa det gamle. Trods de anførte Indvendinger anse vi dog ogsaa dette Arbejde for værdigt til at belønnes med Guldmedaillen.

4. Forfatteren af den med —k. mærkede Afhandling er i Besiddelse af godt Kjendskab til den herhen hørende Litteratur, men hans Citering er mangelfuld, idet der i Regelen savnes en nærmere Henvisning til det benyttede Arbejde. Han giver en kort Fremstilling af Prostatas Anatomi, Fysiologi og pathologiske Anatomi, ved hvilken sidste han dog ikke skænker vor Landsmand Iversen fortjent Opmærksomhed. Han afhandler meget godt de radikale Operationer, saavel de direkte som indirekte, kun er den historiske Orden af de forskellige Operationer og Grupper ikke altid fulgt. Derimod lader hans Skildring af Kathederbehandlingen, der slutter Afhandlingen, meget tilbage at ønske, og han holder sig her næsten alene til engelske Forfattere og omtaler aldeles ikke, hvad Franskmandene her have

ydet. Ogsaa Punctio vesicae, Cystotomien og Poncets Operation faar en meget overfladisk Behandling. Forfatteren har ikke havt det rette Syn paa den enorme Betydning, som Nyrelidelsers Tilstedeværelse har for Spørgsmaalet, om der bør opereres eller ej. Hans Kritik af de forskjellige Operationer og deres Resultater er ret vel begrundet, om end hans Dom er for lidt anerkjendende ligeoverfor det store Arbejde, her er udført, og det ikke ganske ringe Resultat, der i flere Tilfælde dog er opnaaet. Med al Anerkjendelse af dette i flere Henseender dygtige Arbejde kunne vi dog kun tilkjende det Accessit.

5. Ogsaa den med Motto »gutta cavat lapidem non vi sed sæpe cadendo« mærkede Afhandling er et flittigt og dygtigt Arbejde. Forfatteren giver en god Fremstilling af Prostatas Anatomi, Fysiologi og pathologiske Anatomi, ligesom ogsaa hans Ordning af hele Stoffet og Fremstilling af Operationerne, saavel de palliative som de radikale, er ret god og fuldstændig. Hans Kritik af de forskjellige Behandlingsmaader er vel i det hele ret forstandig, men mere refererende end selvstændig; og hans Fremstilling og Bedømmelse af Operationsresultaterne lader en Del tilbage at ønske. Han er sikkert for kort i Fremstillingen af de vigtigste Spørgsmaal og altfor kort i de mindre vigtige. Saaledes affærdiges den ensidige Kastration og Vas deferens Operationerne med nogle faa Linier. Dog mene vi at kunne tilkjende dette Arbejde Accessit.

6. Hvad endelig den 6te Afhandling angaar, der er mærket med Motto af Morgagni, »Nulla autem est alia pro certo noscendi via, nisi quam plurimas et morborum et dissectionum historias . . . habere et inter se comparare«, da er det et temmelig svagt Arbejde. Efter nogle korte, lidet sigende Bemærkninger om Prostatas Anatomi og Prostatahypertrofiens Natur og Symptomer, hvori findes enkelte fejlagtige Anskuelser, gaar Forfatteren strax over til at afhandle de radikale Operationer, idet han saa godt som aldeles forbigaar de palliative. I alt Fald skænker han kun Kathederbehandlingen, Blærepunkturen og Cystotomien et Par ikke ganske korrekte Bemærkninger. Inddelingen af Operationerne alene efter Regionen, hvor de udføres, saaledes at f. Ex. Ligaturen af Art. iliac. int. afhandles sammen med Prostatectomia suprapubica, er ikke god. De meddelte Sygehistorier ere optagne i Texten og udgjøre ca. $\frac{3}{5}$ af Afhandlingen, og dog ere mange af dem for kort refererede til med Udbytte at kunne benyttes. Den kritiske Del af Afhandlingen — Dommen over Operationerne og deres Resultater — er behandlet for overfladisk. Sproget lader ogsaa adskilligt tilbage at ønske, saa at vi, skjønt Forfatteren har sat sig ganske godt ind i de radikale Operationer og den herhen hørende Litteratur, ikke kunne tilkjende ham nogen Belønning.

Kjøbenhavn, den 3die Marts 1897.

P. Plum.

Oscar Bloch.

II. *De filosofiske Afhandlinger.* Som Besvarelse af Universitetets filosofiske Prisopgave for 1895—96 er der indkommet to Afhandlinger. Opgaven krævede »en Sammenligning af den Opfattelse af Statens Væsen og Betydning, som den moderne Socialisme hylder, og den, der hyldes i det 17de og 18de Aarhundredes Naturet«.

Den ene Afhandling, som har Motto: »Es irrt der Mensch, so lang er strebt«, er meget kortfattet, bygger ikke paa Kildestudier og giver ikke nogen gennemført Sammenligning af Naturet og Socialisme, ej heller nogen Karakteristik af deres Statsbegreber. Opgaven har, som det kan ses af forskjellige Bemærkninger, interesseret Forfatteren; men han har ikke havt Modenhed og Kundskaber nok til Løsning af Opgaven.

Den anden Afhandling, som har til Motto: »Desunt non pauca«, er skreven i et klart og livligt Sprog og røber dygtige Studier i Æmnets Litteratur saa vel som Selvstændighed og Kritik i Opfattelse og Vurdering. Der kan gjøres Indvendinger mod den Maade, hvorpaa Forfatteren har anlagt sin Afhandling, idet han successivt betragter Naturet og Socialisme

fra en Række forskellige sideordnede Synspunkter, uden at disse blive samlede til en afsluttende Betragtning, og uden at der gives nogen Paa-visning af, at alle væsentlige Synspunkter ere fremdragne. I sit Motto har Forfatteren maaske selv hentydet til denne Mangel. De forskellige Dele af Afhandlingen ere ikke af lige Værd; den sidste Trediedel staar i Form og Indhold langt over de første Afsnit. Men de Synspunkter, Forfatteren anlægger, og de Betragtninger, han anstiller, vidne om grundig Indtrængen i Æmnet og om stor Skarpsindighed. Han paaviser med Hensyn til en hel Række af Hovedpunkter Forskjellen mellem de to Retninger, fremdrager Mellemformer og Overgangsstadier og foretager interessante Sammenstillinger, der kaste nyt Lys over de to i historisk og ethisk Henseende saa vigtige Retninger. Sin Kritik af disse forstaar han paa en sindrig Maade at indflette i selve Karakteristiken og Sammenligningen. Vi finde derfor dette Arbejde værdigt til at belønnes med Universitetets Guldmedaille.

Den 28de Februar 1897.

H. Høffding.

K. Kroman.

III. Den nordisk-filologiske Afhandling. Som Besvarelse af den for 1895—96 udsatte Prisopgave i nordisk Filologi: »En Fremstilling og kritisk Vurdering af de nyere Undersøgelser om Eddadigtenes Alder og Oprindelse« er der indkommet en Afhandling med Motto: Litteraturens Grundlag er Kulturen. Begges Historie maa gaa Haand i Haand med hinanden« (N. M. Petersen).

Efter en »Indledning« om »Eddaforskningens Begyndelse«, hvor der særlig dvæles ved den bekjendte Strid i Slutningen af Tresserne, som fremkaldtes ved Sv. Grundtvigs Anmeldelse af N. M. Petersens »Bidrag til den oldnordiske Litteraturs Historie« og R. Keyzers »Nordmændenes Videnskabelighed og Litteratur i Middelalderen«, gaar Forfatteren over til i syv Afsnit at give en udførlig Fremstilling og Vurdering af de talrige Undersøgelser fra de sidste 20 Aar, som direkte eller indirekte søge at belyse Eddadigtenes Alder og Oprindelse.

Afhandlingen bærer helt igjennem Vidne om grundigt og omfattende Kjendskab til og Indtrængen i Æmnet, og Forfatteren har forstaaet at ordne Stoffet meget klart og overskueligt, saaledes at alle de store Spørgsmaal (kristen og antik Indflydelse i Eddadigtningen; Tiden, paa hvilken Eddamytologien er udviklet; Digtenes Alder og deres Hjemsted) efterhaanden gjøres til Gjenstand for sammenhængende Undersøgelse. Særlig i de vigtige Afsnit, der behandle den kristne og antike Indflydelse i Eddadigterne, giver Forfatteren en nøjagtig, fyldig og upartisk Fremstilling af de forskellige Opfattelser, og han knytter hertil overalt en kritisk Vurdering, der vidner baade om sund videnskabelig Methode, kritisk Evne og selvstændig Opfattelse. Skjønt det sidste Afsnit, der handler om Eddadigtenes Hjem, i saa Henseende ikke synes os at staa paa Højde med de foregaaende, vistnok fordi Tiden ikke har tilladt Forfatteren at skænke Slutningen af det temmelig omfangsrige og ogsaa i formel Henseende omhyggelige Arbejde samme grundige Behandling som den øvrige Del, anse vi Afhandlingen i det hele for saa dygtig og fortjenstfuld, at vi ikke tage i Betænkning at tilkjende den Prisen.

Kjøbenhavn, den 6te Marts 1897.

Ludv. F. A. Wimmer.

Finnur Jónsson.

IV. De romansk-filologiske Afhandling. Som Besvarelse af Universitetets Prisspørgsmaal i romansk Filologi for 1895—96: »Den franske Farcedigtning før det 17de Aarhundrede, litterært og kulturhistorisk belyst« er indkommet fire Afhandling.

Den første, der er indleveret under Mærket 131269, er udarbejdet med overordentlig stor Omhu. Forfatteren har sat sig grundigt ind i Spørgsmaalet, som han belyser fra alle Sider og forener Klarhed i Fremstillingen med ikke ringe Selvstændighed i Opfattelsen. Som et særlig vellykket Af-

snit maa vi fremhæve de indledende Kapitler, hvor Forfatteren undersøger Farcedigtningens Kilder, Oprindelse og Alder, dens mulige Forbindelse med Elegikomedierne, dens Forhold til de folkelige Fester o. s. v.; der er paa Grundlag af et omfattende Litteraturkjendskab gjort omhyggelig Rede for en Række meget udviklede og vanskelige Spørgsmaal, og Forfatterens besindige og roligt afvejende Kritik har ført ham til Resultater, der utvivlsomt i Hovedsagen komme det rigtige meget nær. Ogsaa Bogens følgende Afsnit, der undersøger de dramatiske Selskabers Historie, vidner om stor Grundighed og Flid. Hvad Behandlingen af selve Farcelitteraturen angaar, kunde man have ønsket en mere detailleret Fremstilling af forskellige Forhold; men alt i alt er denne Afhandling et saa dygtigt og selvstændigt Arbejde, at vi anse den for fuldt værdig til at belønnes med Universitetets Guldmedaille.

Ogsaa Forfatteren til den anden Afhandling, der har som Motto: »Selv i det smaa gjenspejler det Almene sig,« har leveret et Arbejde, der vidner om Flid og Belæstthed; men som en Indvending mod Behandlingen af Spørgsmaalet i dets Helhed maa anføres, at han gennemgaaende i altfor høj Grad holder sig til almindelige kulturhistoriske Betragtninger, men sjældnere indlader sig paa de specielle Undersøgelser, som nødvendigvis kræves. Forfatteren antager saaledes uden at undersøge Spørgsmaalet nærmere, at der ikke findes noget profant Theater i Frankrig før det 13de Aarhundrede, og da han finder Oprindelsen til Farcen »i den borgerlige Aand«, giver han en udførlig Udsigt over den borgerlige Litteratur i det 13de Aarhundrede. Efter en kort Omtale af »le garçon et l'aveugle« søger han dernæst at besvare Spørgsmaalet: »Om det 14de Aarhundrede har frembragt Farcer?« ved Hjælp af en Række Betragtninger over de sociale og økonomiske Forhold i det 14de Aarhundrede. Disse Betragtninger ere i og for sig interessante og vidne om Forfatterens gode historiske Kundskaber, men de svæve lidt langt bort fra Spørgsmaalet og føre nødvendigvis ikke til noget endeligt Resultat. Det er mærkeligt, at Forfatteren ikke synes at have kjendt Creizenack's Undersøgelser, der jo give positive Bidrag til Spørgsmaalets Løsning. I de sidste Kapitler »Farcen som Samfundsskildrer« og »Farcens litterære Betydning« er der mange gode Enkeltheder, men forskellige Punkter af Farcens Historie ere ikke oplyste, ligesom Forfatterens Kjendskab til Farcelitteraturen ikke synes tilstrækkelig omfattende, hvorfor vi ikke kunne anse hans Løsning af Opgaven for fuldt tilfredsstillende; dog anse vi den for værdig til at belønnes med Accessit.

En tredje Afhandling med Motto: »Il n'est finesse que de femme« kan kun delvis siges at have besvaret Opgaven, idet Forfatteren væsentlig indskrænker sig til en litterær Analyse af de betydeligste af de overleverede Farcer, som han iøvrigt inddeler paa en højst uheldig Maade. Derimod ere de mange vigtige Spørgsmaal om Farcens Oprindelse og Udvikling, dens Kilder, ydre Vilkaar, Opførelse o. s. v. enten aldeles ikke behandlede eller kun overfladigst berørte i den korte og uklare Indledning, ligesom alle Litteraturhenviisninger mangle. Vi mene derfor ikke at kunne tilkjende Forfatteren nogen Prisbelønning, skjønt vi beredvilligt anerkjende, at hans Analyse af Farcerne med Hensyn til deres dramatiske og komiske Virkemidler gennemgaaende maa betegnes som ret vellykket.

Den fjerde Afhandling har til Motto »Selvbedrag er det, naar en uerfaren Videnskabsmand tror sig istand til at gjøre mere end han kan« (Poul M. Møller). I en livlig, men ofte løs og vel flot Form giver Forfatteren en kortfattet Udsigt over enkelte af Spørgsmaalets Hovedpunkter. Forfatteren har utvivlsomt arbejdet med Interesse for sit Æmne, men hans Litteraturkjendskab er utilstrækkeligt, og hele Afhandlingen bærer et stærkt Præg af Umodenhed; flere vigtige Spørgsmaal har Forfatteren slet ikke havt Øje for, andre affejes uden nogen som helst Undersøgelse med en rask Bemærkning, hvis Uholdbarhed staar i et mærkeligt Misforhold til Forfatterens Selvsikkerhed. Vi kunne derfor ikke erkjende Afhandlingen værdig til nogen Pris.

Kjøbenhavn, i Marts 1897.

Kr. Nyrop.

J. Paludan.

V. *Den æsthetiske Afhandling.* Som Besvarelse af det æsthetiske Prisspørgsmaal: »At eftervise Forholdet mellem den engelske sensualistiske Æsthetik i forrige Aarhundrede og vore Dages fysiologiske og experimentale Æsthetik«, er der indkommet en Afhandling med Motto: »Despiciens suspicio«. Forfatteren har øjensynligt med stor Omhu og Nøjagtighed studeret en hel Del af den Litteratur, Opgaven krævede behandlet, og han har som oftest ogsaa formaaet at fremstille de undersøgte Forfatteres Anskuelser klart og bestemt, blandt andet ved Hjælp af ofte gode Illustrationer. Hans Kritik af disse Anskuelser udmærker sig gjennemgaaende ved Sundhed og Besindighed, og han viser en rosværdig Stræben efter selvstændigt at trænge til Bunds i Problemerne. Særlig i Afsnittene om Formernes og Tonerne Æsthetik træder denne Ejendommelighed hos Forfatteren tydelig for Dagen og lover godt for Fremtiden.

Paa den anden Side have vi adskillige Indvendinger at rejse mod det alt præsterede. Afhandlingen røber en vis Fattigdom paa historisk Totalsyn og Evne til organisk Indordning af Fænomenerne, ligesom den i uberettiget høj Grad har holdt sig alene til de rent elementære æsthetiske Problemer, vistnok i Kraft af en Tilbøjelighed hos Forfatteren til at overse, at ligesom der meget vel kan tales løst paa det elementære Omraade, saaledes kan der ogsaa godt opnaas sikker Viden paa det mere sammensatte. Samme Sky for at ræsonnere løst har paa ikke faa Omraader ført ham til at nøjes med en slet og ret historisk Fremstilling af de vedkommende æsthetiske Anskuelser.

Ligesom Afhandlingen i det hele indeholder ikke saa faa Misforstaaelser af de refererede Theorier, saaledes er Forfatteren ogsaa — særlig i Afsnittet om Tonerne — paa flere Steder ført til at kæmpe mod Urigtigheder, der kun existere i hans egen Indbildning. Forfatteren har aabenbart omhyggeligt sat sig ind i Ørets Anatomi; men den som ny opstillede Hypothese om Membrana basilaris er allerede for en Menneskealder siden fremsat af Hensen og Helmholtz selv, ligesom Forfatterens øvrige Indvendinger mod Helmholtz (angaaende Kombinations- og Overtonerne) udelukkende skyldes mangelfuld Forstaaelse af, hvad det her drejer sig om.

Paa Grund af disse og lignende Mangler ved Afhandlingen kunne vi ikke tilkjende den Prisen; derimod finde vi, at Forfatteren har lagt saa megen Selvstændighed og Stræben efter Klarhed for Dagen, at han derved har gjort sig fuldt fortjent til et Accessit.

Kjøbenhavn, i Marts 1897.

K. Kroman.

J. Paludan.

Cl. Wilkens.

VI. *Den matematiske Afhandling.* Paa Universitetets Prisspørgsmaal i Mathematik for 1895—96 lydende: »Den i Göttinger Nachrichten for 20de Februar 1878*) foretagne Undersøgelse af Sammenhængen mellem Integralregningens Transcendenter søges udvidet til Differentialligninger af anden Orden eller til særlige Klasser af saadanne Ligninger«, er indkommet en Besvarelse med Motto »Scribimus indocti doctique«.

Forfatteren har behandlet Opgaven i langt større Omfang, end det var fordret, idet han undersøger et fuldstændig almindeligt System af Differentialligninger med een uafhængig variabel. Han kommer her til Resultater af stor Betydning, idet han viser, at den Hovedsætning, paa hvilken Undersøgelsen i Göttinger Nachrichten støttes, gjælder ganske almindeligt, og at den for et almindeligt System af Differentialligninger fører til Resultater analoge med dem, der i den nævnte Afhandling ere fundne gjældende i det dér behandlede specielle Tilfælde. Han gaar derpaa, idet han begrænser Omfanget af de benyttede Transcendenter, over til en detailleret Undersøgelse af liniære Differentialligninger og kommer her til

*) Beweis eines Lehrsatzes betreffend die Integration algebraischer Differentialausdrücke beziehungsweise algebraischer Differentialgleichungen unter geschlossener Form. Von Dr. Julius Petersen in Kopenhagen.

Bestemmelse af Integralernes Form, naar de overhovedet kunne udtrykkes ved Superposition af Transcendenterne. De fundne Resultater benytttes derpaa til særlig Undersøgelse af Ligninger af anden og tredje Orden og endelig til Behandling af nogle specielle vigtige Ligninger af anden Orden.

Der er her fremkommet et Arbejde, hvis Betydning gaar ikke lidet ud over, hvad man ellers kan vente ved Besvarelser af Universitetets Prisopgaver. Forfatteren har ganske vist i Hovedpunkterne faaet Vejen anvist ved Afhandlingen i G. N., men den store Almindelighed, i hvilken han behandler Opgaven, har medført store Vanskeligheder, til hvis Overvindelse han har maattet tage mange Midler til Hjælp, og som have givet ham Lejlighed til at vise, at han er i Besiddelse af usædvanlige Kundskaber, stort Talent og megen Modenhed. Vi indstille derfor, at Afhandlingen belønnes med Universitetets Guldmedaille.

Kjøbenhavn, i Marts 1897.

Thiele.

H. G. Zeuthen.

Julius Petersen.

VII. *Den kemiske Afhandling.* Som Besvarelse af Universitetets Prisspørgsmaal i Kemi for Aaret 1895—96: »Der ønskes en experimental Undersøgelse af Salpeterundersyringen og dens Forbindelser saavel med Hensyn til Dannelse, Fremstillingsmaade og Analyse som til Metamorfoser«, er indkommen en Afhandling med Mærke: »Brudstykker af Salpeterundersyringens Kemi«.

I Afhandlingens første Afsnit gennemgaar Forfatteren kritisk de hidtil til Fremstilling af salpeterundersyrlede Salte benyttede Metoder, som han selv har prøvet experimentalt, og af hvilke han bestemt udtaler sig til Gunst for den af Divers og Haga i Aaret 1889 angivne Fremstilling med oxymidosulfonsurt Kali som Udgangspunkt. Han kommer til det Resultat, at denne er den eneste Fremstillingsmaade, som giver et rigeligt Udbytte, men at den, mærkeligt nok, synes at være undgaaet senere Forskeres Opmærksomhed. Han har derfor ogsaa benyttet denne, af ham noget ændrede Methode til Fremstilling af det ret betydelige Materiale, som har været nødvendigt for hans Undersøgelser.

I det andet Afsnit beskriver Forfatteren de fremstillede Produkter: Salte af Natrium, Ammonium, Baryum, Strontium, Calcium, Bly, Sølv og Kobber, af hvilke nogle her fremtræde for første Gang, og ledsager Beskrivelsen med de af ham udførte Analyser, der vidne om stor Omhu og maa have lagt Beslag paa megen Tid. Forfatteren har ladet Prøver af 8 af de fremstillede og analyserede Salte følge med Afhandlingen, hvilket viser, at han har fremstillet disse Forbindelser i rigelig Mængde.

Til Slutning gennemgaar Forfatteren Salpeterundersyringens Forhold til andre Stoffer, særlig iltende Stoffer, saasom manganoversurt Kali, Brom og Jod, og forfølger de indtrædende Reaktioner ad analytisk Vej.

Forfatteren har under Udførelsen af det omfangsrige experimentale Arbejde havt at kæmpe med ikke faa Vanskeligheder paa Grund af disse Forbindelsers forholdsvis lette Foranderlighed, men i Overvindelsen af disse Vanskeligheder lagt megen Flid og Dygtighed for Dagen, ligesom han ogsaa med Omhu har benyttet den temmelig omfangsrige Litteratur. Hans Arbejde yder et ikke ringe Bidrag til Salpeterundersyringens Monografi og fortjener utvivlsomt at lønnes med den udsatte Pris, Universitetets Guldmedaille, til hvilken Belønning vi herved indstille Forfatteren.

Kjøbenhavn, i Marts 1897.

Julius Thomsen.

S. M. Jørgensen.

C. Christiansen.

De for Aaret 1896—97 udsatte Prisopgaver vare:

1. *Theologi.* En historisk Skildring af Herrnhuts og Herrnhutismens Betydning for den dansk-norske Kirke-Afdeling. 2. *Lovkyndighed.* Der ønskes en Fremstilling og kritisk Vurdering af de i nordisk Ret og de vigtigste fremmede Lovgivninger gjældende Regler om Recidivisters og Vane-

forbryderes Behandling samt af de paa dette Omraade fremsatte Reformforslag. 3. *Statsvidenskab*. En Fremstilling og Vurdering af de forskjellige Metoder, der anvendes ved Beregning af forskjellige Tiders Prisniveau. 4. *Lægevidenskab*. De Nyfødtes Øjenbetændelse i pathogenetisk og terapeutisk Henseende. 5. *Filosofi*. En Fremstilling og Vurdering af de videnskabelige Metoder, der i den nyere Tid, o: fra Kants Fremtræden, have gjort sig gjældende paa de forskjellige filosofiske Discipliners Omraade. 6. *Historie*. I hvilken Grad have de sidste Aartiers økonomiske og statistiske Undersøgelser kastet nyt Lys over Bondestandens Historie i Europa i det 14de og 15de Aarhundrede? 7. *Klassisk Filologi*. Der ønskes en kritisk Fremstilling og Vurdering af Haandskriftgrundlaget for Platons Skrifter og dets Benyttelse. Exponatur, in scriptis Platonis recensendis quid vel effectum sit vel adhuc efficiendum esse videatur. 8. *Østerlandsk Filologi*. At fremstille Reglerne for Anvendelsen af de negative Partikler i Arabisk og hermed sammenligne det tilsvarende i Hebraisk. 9. *Nordisk Filologi*. De i nyere Tid, især ved E. T. Kristensen, fremdragne danske Folkevisers Værd og deres Betydning i Forhold til de tidligere kjendte. 10. *Engelsk Filologi*. En Undersøgelse af det oldnordiske (angelsaxiske) Sprogs Slægtskabsforhold til de øvrige germanske Sprog. 11. *Mathematik og Astronomi*. At udvikle og fremsætte en Lære om Konstruktion ved Passer paa en forelagt Kugleflade. Den skal omfatte baade Konstruktioner, ved hvilke to Punkter paa Kuglefladen med den sfæriske Afstand 90° ere forelagte, og saadanne, hvor dette ikke er Tilfældet. Konstruktioner med en enkelt Passeraabning, som enten blot er forelagt eller spænder over 90° paa Kuglefladen, ønskes særlig behandlede. 12. *Fysik og Kemi*. Der ønskes en Undersøgelse over Amalgamernes elektriske Ledningsevne ved forskjellige Temperaturer. 13. *Naturhistorie*. Der foreligger endnu ikke en tidssvarende Redegjørelse for de til vort Lands Fauna hørende Copepoder og Ostracoder. Der ønskes derfor en paa selvstændige Indsamlinger og Studier grundet Redegjørelse saavel i faunistisk og systematisk som i biologisk Henseende for de i Danmarks ferske Vande og Kystbælte levende Arter af de nævnte Grupper. Med Besvarelsen maa følge de til Dokumentation nødvendige Præparater og Tegninger.

VI. Akademiske Promotioner.

I Aaret 1896—97 have 14 Promotioner fundet Sted, idet der er tildelt fem den medicinske og otte den filosofiske Doktorgrad samt en den theologiske Licentiatgrad.

Reservekirurg ved Kommunehospitalet i Kjøbenhavn *Johan Laurents Ulrich* (Lægeexamen i Januar 1889) forsvarede den 12te September 1896 sin for den medicinske Doktorgrad skrevne Afhandling: »Undersøgelser over Kjæbeleddet hos Mennesket med særligt Hensyn til de mekaniske Forhold«. Paa Embeds Vegne opponerede Professorerne, Dr. J. H. Chievitz og Dr. Chr. Bohr, af Tilhørerne praktiserende Læge, Cand. mag. matheseos Chr. Krarup. Professor, Dr. C. J. Salomonsen styrede Handlingen i Stedet for Dekanus, Professor, Dr. Chr. Bohr. Graden meddelt den 9de Oktober 1896.

Reservelæge paa Oringe Hospital *Arne Johannes Poulsen* (Lægeexamen i Januar 1889) forsvarede den 23de September 1896 sin for den medicinske Doktorgrad skrevne Afhandling: »Studier over primær idiopatisk Amentia med særligt Hensyn til Ætiologi, Symptomatologi, Diagnose og Prognose«. Paa Embeds Vegne opponerede Professorerne, Dr. C. G. Gædeken og Overlæge paa Kommunehospitalet, Dr. med. Kn. B. Pontoppidan, af Tilhørerne ingen. Handlingen styredes af Professor, Dr. J. H. Chievitz som Prodekan